PRIPRAVILA: RENATE RUGELJ

Papež Frančišek (1936–2025) je prvotno želel, da bi avtobiografijo *Upanje* objavili kot njegovo posmrtno dediščino, a si je zaradi potreb časa premislil in knjiga je izvorno izšla spomladi 2025, s slovenskim prevodom, ki med bralce prihaja kmalu po njegovi smrti, pa se mu je ta želja uresničila. O knjigi smo se pogovarjali s prevajalcem Jankom Petrovcem, ki je kot dolgoletni dopisnik iz Rima papeža zelo dobro poznal in pravi, da papež Frančišek »velik del knjige svojo javno podobo postavlja v kontekst zasebnih razmislekov, formativnih dogodkov iz otroštva in znanstev, ki jih je sklenil v mladih letih«.

Janko Petrovec

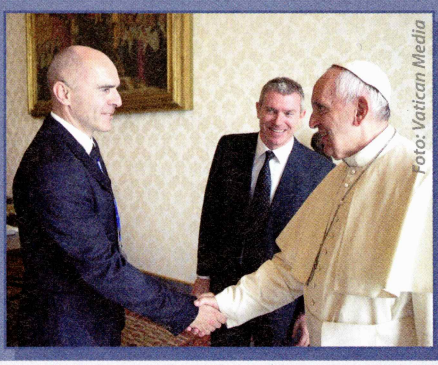
buklaplus

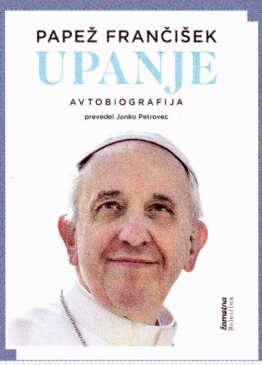
PAPEŽ FRANČIŠEK

UPANJE; Avtobiografija

prevod: Janko Petrovec

Beletrina, zbirka Žametna Beletrina, 2025, pt. v., 329 str., 34,90 €





Bukla: Kako ste doživljali prevajanje avtobiografije papeža Frančiška?

Petrovec: Obdobje, ko sem neposredno poročal o delovanju papeža Frančiška, se je zame končalo avgusta leta 2024. V letih pred tem sem predeloval različna njegova stališča in dejanja, ki so mestoma potrebovala tudi kritično interpretacijo in kontekstualizacijo. V začetku lanskega poletja sem imel zadnjo priložnost rokovanja z njim in ob tej priliki sem se mu z dvema stavkoma zahvalil za vse vsebine, ki mi jih je kot novinarju ponudil v osmih letih pred tem. S časovnim odmikom od poročanja je na situ spomina ostalo predvsem veliko človeškega. Meseci, ki sem jih preživel ob prevajanju njegove avtobiografije, so mi tako ponudili tudi priložnost za milo, človeško slovo od osebnosti, ki mi je s svojimi dejanji toliko let polnila urnik in misel.

Bukla: Knjigo označujejo kot globoko osebno, vas je kaj posebej presenetilo, se vam zdi, da kaj manjka?

Petrovec: Prijetno me je presenetilo poglavje, v katerem se posveča svojim mladostnim simpatijam. Omenja tri dekleta, do katerih je v otroških in najstniških letih začutil zametke ljubezni. Popis teh čustev, ki jih Frančišek opravi z lahkoto, ga pri namenu, da bi se bralstvu predstavil predvsem kot človek, gotovo okrepi. V knjigi pač pogrešam globljo in bolj podrobno obravnavo desetletij, ki jih je v Buenos Airesu preživel kot škof, nadškof in nazadnje kardinal. Nekatere teme se sicer razvijejo tudi v omenjeno obdobje, a služijo predvsem kot odgovor na najbolj ostre kritike, ki jih je bil deležen pozneje. Toda z obdobjem peronizma in argentinskih vojaških hunt je v knjigi opravil zelo na hitro in vrzel bodo morali zapolniti zgodovinarji.

Bukla: V svojih razmislekih načne tudi več perečih tem, od vojne, migracij, podnebja, spolnosti … Se vam zdi, da je kaj še posebej obžaloval?

Petrovec: V pogovorih z duhovniki in redovniki sem večkrat postavljal vprašanja o moralizatorski drži Cerkve. Odgovore, ki sem jih dobival, bi lahko združil v naslednje stališče: v Cerkvi se zelo dobro zavedajo, da človek greši in bo grešil, a hkrati verjamejo, da bo ob nenehnem opozarjanju vendarle grešil manj. V tem smislu razumem tudi ravnanje papeža Frančiška: gotovo je naredil vse, kar je bilo v njegovi moči, in nedvomno je verjel, da je svet zaradi tega manj slab. Toda v zadnjih letih sem opažal, da je s svojevrstno grenkobo popustil zlasti pri reformnih naporih. S svojo pastoralno držo in južnoameriško lahkotnostjo se je namreč le stežka zoperstavljal čvrstim zidovom, ki so jih predenj postavljali varuhi doktrine.